

ЗАСНОВНИКИ:

Полтавський національний педагогічний університет імені
В. Г. Короленка

Полтавський обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти ім. М. В. Остроградського
ТОВ «АСМІ»

Фактична реєстрація у ВАК України
Постанова: №1-02/3 від 10 травня 2000 року;
№ 1-02/3 від 30 березня 2011 року

Галузь науки: педагогічні науки УДК 37:004

Проблематика: педагогіка, педагогічні технології навчання
та виховання, післядипломна педагогічна освіта, педагогічна
майстерність, освіта та навчання дорослих

ISSN: 2221-6218

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор: Білик Надія Іванівна, кандидат педагогічних
наук, доцент

Заступник головного редактора: Гриньова Марина Вікторівна,
доктор педагогічних наук, професор

Відповідальний редактор: Жданова-Недзляк Олена Григорівна,
кандидат педагогічних наук, доцент

Відповідальний секретар: Корольок Світлана Вікторівна, кандидат
педагогічних наук, доцент

Відповідальний за вихід: Гриньова Марина Вікторівна, доктор
педагогічних наук, професор

ЧЛЕНИ РЕДКОЛЕГІЇ

Григорівна Олена Анатоліївна, доктор педагогічних наук, доцент
Євдокимов Галина Василівна, доктор педагогічних наук, професор
Зеленко Ірина Володимирівна, кандидат педагогічних наук, до-
цент, ректор ІНППО ім. М. В. Остроградського
Іванова Тетяна Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор,
старший науковий співробітник

Ільченко Ірина Романівна, доктор педагогічних наук,
дійсний член НАПН України, професор

Левченко Марія Петрівна, доктор педагогічних наук, професор
Лозова Валентина Іванівна, доктор педагогічних наук,
член-кореспондент НАПН України, професор

Морозук Володимир Федорович, кандидат психологічних наук,
професор

Петришин Олександр Михайлович, директор ТОВ «АСМІ»
Степаненко Марина Іванівна, доктор філологічних наук, профе-
сор, ректор Полтавського національного університету імені
В. Г. Короленка

Серебрянська Вікторія Юріївна, доктор педагогічних наук, професор
Федій Ольга Андріївна, доктор педагогічних наук, професор

Хомич Ніла Євгенівна, доктор педагогічних наук, професор
Швак Надія Іванівна, доктор педагогічних наук, професор

Швак Валентина Павлівна, доктор педагогічних наук, професор

ІНОЗЕМНІ ЧЛЕНИ РЕДКОЛЕГІЇ

Волонська Людмила Михайлівна, доктор педагогічних наук, про-
фесор (Російська Федерація)

Михайло Галина, доктор філології, професор (Республіка
Польща)

Пічкова Катерина, доктор, ад'юкт Католицького університету
(Республіка Польща)

ПЕРЕКЛАДАЧІ:

Іщенко Лариса Михайлівна, методист
Білик Олена Михайлівна, викладач

КОМП'ЮТЕРНА ВЕРСТКА ТА ДИЗАЙН:

Назаренко Сергій Михайлович

Журнал зареєстровано в Міністерстві юстиції України

Свідчення про державну реєстрацію друкованого зовнішнього масового
інформації (серія КВ №14968-3940 ПР від 19 лютого 2009 року)

Підписано до друку 27.02.2015.

Друк офсетний. Формат 60х84/8.

Ум. друку. арк. 7,91, обл.-зод. арк. 7,8.

Наклад 150 пр. Зам. № 9564.

Адреси редакції, видавця та виготовлювача:
ТОВ «АСМІ», вул. Мищенка, 2, Полтава, Україна, 36011

Факс редакції: (0632) 56-55-39

E-mail: ivachuk@gmail.com

Свідчення про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи

Серія ДК № 4420 від 16.10.2012 р.

Полтавський ОІППО,

вул. Жовтєва, 64-ж, Полтава, Україна, 36014

Тел. факс: (066) 032 14 22

E-mail: nhlyk@vuhler.ru, nhlyk@gmail.com

© «Імідж сучасного педагога», 2015

© Видавництво «АСМІ», 2015

ЗМІСТ НОМЕРА:



ТОЧКА ЗОРУ

- Освіта: педагогічна дія на випередження
(до 152-річчя від дня народження
В.І. Вернадського) **Самодрин А.В.** 3
- Професійна самосвідомість педагога:
акмеологічний аспект **Куліш С. М.,
Вакуленко В. М.** 7



ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА

- Удосконалення системи науково-методичної
роботи з педагогічними кадрами в контексті
євроінтеграційних змін **Мельник Н. А.** 11
- Модель розвитку професійної компетентності
вчителів основ здоров'я у процесі підвищення
кваліфікації **Успенська В. М.** 15



ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

- Інформаційно-комунікаційні технології в практиці
управління освітніми закладами
**Логвиненко Ю. В., Мазуренко В. О.,
Медведєв І. А.** 20
- Критерії, показники та рівні вихованості
професійно-етичних якостей майбутніх
менеджерів освітніх закладів **Беляєва Н. В.** ... 25



НАВЧАЮЧИ – ВЧИМОСЯ

- Педагогічні аспекти інтеграції навчальних
середовищ із 3D віртуальним світом
Подошвелєв Ю. Г. 29



ВИЩА ШКОЛА

- До питання про автономію сучасних вищих
навчальних закладів **Гриньова М. В.** 34
- Імідж викладача вишу: комунікативний аспект
Беляєва О. М. 37

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Барболіна Н.М., Білик Н.І.,
Гриньова М.В., Зелюк В.В. (голова), Ільченко В.Р.,
Момот І.М., Петренко О.М., Федій О.А.

Схвалено рішенням вченої ради
Полтавського національного
педагогічного університету
імені В.Г. Короленка
(протокол № 10 від 26 лютого 2015 року)

Над номером працювали:

Білик Н.І., Гриньова М.В., Зелюк В.В.,
Самодурин А.П., Федій О.А.

ДО ВІДОМА АВТОРІВ

Статті надаються авторами особисто або пересилаються поштою, електронною поштою. Тексти треба надавати в електронному форматі (14 шрифт Times New Roman, 1,5 інтервал, поля – 2 см). Ім'я, прізвище автора, назва статті, ключові слова (не більше 5), анотація подаються українською, російською та англійською мовами (3-5 рядків).

Обсяг статті 8 – 12 сторінок друкованого тексту. На окремому аркуші треба зазначити прізвище, ім'я, по батькові автора, вчене звання, посаду, місце роботи, контактні телефони, домашню та електронну адресу.

Рукописи та ілюстрації авторам не повертаються.

Редакція залишає за собою право публікувати найцікавіші матеріали повністю або фрагментарно без додаткового узгодження з авторами. Надсилаючи статтю до редакції, автор дає автоматичну згоду на її публікацію.

Від навчального закладу матеріали подаються до основного змісту журналу відповідно до рубрик (можлива зміна рубрикацій), при цьому попередньо оплативши певну кількість примірників за домовленістю.

Номери журналу мають тематичне спрямування.

За достовірність фактів, цитат, власних імен, посилань на літературні джерела відповідають автори публікацій.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів. Редакція зберігає за собою право на редагування і скорочення матеріалів.

Статті не рецензуються і не повертаються.

Додається рецензія науковців кафедр ВНЗ або рішення вченої ради – для колективу авторів одного навчального закладу.

Посилання на публікації журналу «Імідж сучасного педагога» обов'язкове.

Редакція приймає благодійні внески.

Розміщення матеріалів і реклами за домовленістю.

Шановні читачі!

Журнал можна замовити та придбати за адресою:
ПОІПНО, вул. Жовтнева, 64-ж, м. Полтава, 36014.

Передплата може здійснюватися
протягом року:

- 1) готівкою;
- 2) за передплатним індексом в Україні – 37543.
З 1.01.2015 вартість передплати на рік – 200 грн.,
на півріччя – 100 грн.
- 3) за рахунком:

ПРУ КБ «Приватбанк»

Р/р 26002173069 067

МФО 331401

Код ЄДРПОУ 01472824

Кому: ТОВ «АСМІ» (за «Імідж...»)



РІДНІ ДЖЕРЕЛА

Благодійна діяльність жінок в освіті України
(досвід княгині і магнатки Раїни Могилянки-
Вишневецької) **Ільченко О. Ю.**..... 41

Пропаганда загальнолюдських цінностей
у правозахисній і громадсько-просвітницькій
діяльності в. Г. Короленка **Винничук Р.В.** 44



ВІНОК МИТЦІВ І МИСТКИНЬ

Ще раз про періодизацію розвитку української
музичної культури **Бєлікова В. В.** 47



КАЛЕЙДОСКОП МОВ

Методичні рекомендації щодо навчання
граматичних конструкцій суб'єктивної
модальності німецької мови **Шовкова Т. А.**..... 51

Наративні методи навчання в процесі вивчення
німецької мови **Горобченко Н. В.** 55

Методика навчання словокореня похідних дієслів
давньогрецької мови в умовах дериваційно-
гніздового принципу **Чеп'якова І. Ю.** 58



ВКРАЇНЦІ НАВІКИ-ВІКОВІ

Останнє інтерв'ю бійця «Азова»
Дмитра Коряка (Брата) **Білик Н.І.** 2 с. обкл.



ШКІЛЬНА РОДИНА

Педагогічна сутність процесу підготовки
майбутніх офіцерів до громадянського виховання
військовослужбовців **Бухун А. Г.** 61



РЕЖИСУРА УРОКУ

Розвиток навичок конструктивного спілкування в
майбутніх фахівців з фізичної реабілітації (тренінг
для студентів) **Беседа Н. А.**..... 66



ІМІДЖ-ІНФОРМАЦІЯ

До відома авторів 3 с. обкл.
Наші автори..... 2

Передплата журналу Всеукраїнського науково-
практичного освітньо-популярного журналу «Імідж
сучасного педагога» на 2015 рік..... 4 с. обкл.



УДК 37.014



Логвиненко Ю.В., Мазуренко В.О., Медведєв І.А.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРАКТИЦІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНИМИ ЗАКЛАДАМИ

А Розкривається вплив нових управлінських підходів, що формуються в умовах постійного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, у роботі керівників навчальних закладів, наводяться приклади вдалих менеджерських рішень. З'ясовано вплив істинної інформації на ефективність управлінських функцій керівника і вибору стратегічного розвитку освіти як випереджального чинника прогресу суспільства.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), управління, цінність інформації, цикл управління, компетенція керівника, NBIC-технології, якість освіти, конкурентний статус.

Постановка проблеми. Інформація як необхідна умова правильної навігації поступу освітньої галузі повинна бути активною, достовірною та своєчасною. Вона має вказувати на діючі сьогодні та перспективні напрями розвитку освіти. Її ефективність повинна вимірюватися доцільними рішеннями керівника навчального закладу (НЗ) будь-якого освітнього рівня, спрямованими на стратегічний розвиток. Визначення впливу інформаційно-комунікаційних технологій на прийняття рішень керівником навчального закладу є одним із недостатньо досліджених питань. Як відомо, основним призначенням ІКТ має бути надання необхідної інформації щодо змін зовнішнього і внутрішнього середовища, які потужно впливають на прийняття рішень керівниками освітніх організацій. Якими ж повинні бути прагнення з наступними діями керівника та колективу навчального закладу щодо отримання корисної й дієвої інформації? Саме в цьому й полягає предмет дослідження.

Аналіз актуальних досліджень. Питання становлення і розвитку інформаційного суспільства, вимоги до нього у світовому освітньому просторі та в Україні розглянуті у працях Д. Белла, М. Кагана, І. Масуди, І. Мозгового, А. Тоффлера, В. Цикіна та ін. Суттєвий вплив на наше розуміння проблеми реформування української освіти у відповідності до вимог сучасного інформаційного суспільства здійснили праці В. Андрущенка, В. Кремени, С. Ніколаєнка, М. Згуровського, Д. Дубова, О. Ожевана, С. Гнатюка і багатьох інших вітчизняних і зарубіжних учених.

Метою статті є розгляд впливу істинної інформації та ІКТ-технологій на повсякденну та перспективну управлінську діяльність керівника НЗ.

Виклад основного матеріалу. Обсяг, повнота та достовірність інформації повинні бути сфор-

мованими в необхідній кількості й за призначенням для кожного управлінського рівня освітньої сфери. Поряд із іншими видами ресурсів (матеріальний, фінансовий, сировинний, трудовий) інформації належить одна з лідируючих позицій у сфері функціональної діяльності навчальних закладів, особливо в наш час – час глобалізації, інтеграції та жорсткої конкуренції за сферу впливу у відповідному регіоні. Більше того, інформація визначає розумну доцільність застосування значених ресурсів, так званий оптимальний їхній розподіл заради досягнення стратегічної мети [1; 2]. Крім того, накопичення та моніторинг отриманої інформації може забезпечити безпеку розвитку освітньої організації в даному регіоні і за його межами.

Для ефективного функціонування і досягнення позитивних змін у системі освіти інформація має відповідати таким властивостям:

- зміст і якість інформації, при оптимальному її використанні має сприяти отриманню позитивних результатів функціонування та розвитку освітньої установи;
- цінність інформації з часом не повинна втрачатися, якщо не враховувати ефект її старіння;
- джерела інформації повинні накопичувати активні та достовірні повідомлення для прийняття оптимального рішення;
- на зміну застарілої інформації мають своєчасно надходити нові, перевірені на достовірність, повідомлення;
- надходження нових повідомлень має здійснюватися у сприйнятному вигляді для користувача, без додаткового оброблення, але обов'язковим повинно бути виконання попередньої умови;
- інформація має поширюватися на всі рівні управління в необхідному обсязі та за призначенням у формі придатній до використання.

З основ менеджменту освіти відомо, що для успішного стратегічного управління освітньою організацією необхідно дотримуватися циклу взаємопов'язаних заходів, а саме: аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища; визначення місії та завдань стратегічного розвитку (стратегічних цілей); вибір стратегії із можливих альтернатив та організацію її реалізації; безпосереднє управління та контроль реалізації стратегії. Виконання зазначеного циклу можливе при умові, що органи управління будуть формувати рішення на підставі релевантної інформації, тобто інформації, яка дає вичерпні відомості щодо системи конкретних управлінських ситуацій, супроводжуваних функціонуванням навчального закладу. Але цього мало – ефективність інформації певною мірою залежить від управлінської компетентності керівника навчального закладу та зазначених раніше властивостей і форм надходження (формалізована чи стихійна). Якщо формалізована форма надходження інформації залежить від налагодження роботи каналів, що постійно готують своєчасні, вірогідні та активні відомості для всіх рівнів управління освітньою установою за призначенням (фільтрація відомостей здійснена), то стихійна інформація може нести частку недостовірних повідомлень, які можуть вплинути на адекватність прийнятих управлінських рішень.

Така інформація сприятиме появі не тільки можливостей, завдяки яким підвищиться конкурентний статус закладу, а й – загроз, що можуть послабити цей статус, тобто, така інформація буде сприяти появі квазіуправлінського рішення. Тому керівництво освітнього закладу повинно з певною мірою обережності використовувати повідомлення, що надійшли стихійним чином, створити потужний фільтр для таких повідомлень, щоб не допустити недостовірної, а, можливо, й навмисно викривленої інформації. Повна, достовірна та своєчасна інформація має бути адресною і недоступною для широкого кола управлінців, яким вона не потрібна для виконання посадових обов'язків та за яку вони не несуть відповідальності. Необхідно зазначити, що здобуття цінної інформації не повинно бути занадто коштовним, тобто істинна інформація не має бути коштовнішою від результату виконання стратегічного завдання [3].

Успіх функціонування навчального закладу багато в чому залежатиме від компетенції керівника щодо організації приймання, оброблення та передачі інформації за призначенням. Для цього керівник НЗ мусить впровадити системну, комплексну та систематичну роботу, головною метою якої має бути: відбір необхідної інформації для вирішення проблем НЗ; визначення та залучення до інформування надійних джерел інформації; попередній аналіз отриманої інформації, оброблення та класифікація її за призначенням; остаточний аналіз отриманої інформації та визначення її цінності відносно вирішення певних завдань НЗ; перевірка на вірогідність повідомлень і передача на відповідні рівні управління; на підставі одержаної достовірної та активної інформації прийняття рішення з перспективного розвитку освітнього закладу [4].

Зазначену системну роботу необхідно проводити неперервно, тоді виконання стратегічних завдань буде супроводжуватися змінною інформацією, яка відображатиме реальний стан подій із функціонування та розвитку НЗ. Дотримання такої умови завжди буде сприяти конкурентоспроможності закладу та його відповідності сучасним вимогам, що ставляться до освітніх закладів. Саме така гнучка система отримання активної інформації буде надавати можливість керівнику НЗ здійснювати контроль своєчасного виявлення несподіваних подій та їхнього непередбачуваного впливу на виконання стратегії. Це сприятиме прийняттю гнучких оперативних рішень щодо реалізації запланованих стратегічних завдань в умовах невизначеності й усунення небажаних перешкоджань із боку зовнішнього та внутрішнього середовища.

Зазначена непередбачуваність – це поле креативності керівника освітнього закладу. Такий підхід в управлінській діяльності є правильним напрямом утримання конкурентного статусу підпорядкованого освітнього закладу у визначеному сегменті освітніх послуг. Суттєвим складником у вирішенні складних завдань освітньої галузі є підготовлений із творчими нахилами педагогічний колектив НЗ. І, безумовно, керівництво надскладними науковими освітніми проектами повинно очолюватися керівником-лідером, знання якого, беззаперечний досвід і стратегічне мислення є запорукою успіху. Позитивним прикладом проведення креативного управління в умовах невизначеності може слугувати новий філософський підхід управління, який ґрунтується на підборі ключових фахівців для керування складними ланками управління, успішно застосований лідером комп'ютерних технологій С. Джобсом. Під час роботи над персональним комп'ютером «Macintosh» він сформулював нове положення у філософії управління, а саме – «ключовий менеджмент», суть якого полягає в тому, що для створення продукту майбутнього необхідна команда найкращих фахівців.

Безумовно, це – істина, якщо йде мова про високі наукові технології. Джобс не допускав інших трактувань, оскільки наявність хоча б одного гравця команди нижчого рівня, рано чи пізно, потягне всю команду (за футбольною термінологією) до нижчої ліги. На його думку, створюючи продукт майбутнього, необхідно мати на кожній технологічній лінії неперевершених спеціалістів. Те, що залишив Джобс компанії «Apple», виправдало жорсткі умови формування команди.

Зазначеним менеджментом користувалися й наші відомі класики таких галузей економіки як: космонавтика, літакобудування, нанотехнології, біотехнології тощо. Даючи характеристику ключовому менеджменту, С. Джобс казав: «Досвід «Macintosh» навчив мене, що перша ліга полюбає працювати з гравцями свого рівня і додавати до них слабших гравців у жодному разі неможна» [1, с. 216]. Цей управлінський досвід давався С. Джобсу нелегко. Враховуючи те, чим він займався в умовах жорсткої конкуренції, то можна стверджувати, що управлінська майстер-

ність, мудрість ґрунтувалися на великому бажанні створити комп'ютерний продукт, якому належало змінити світ. Як бачимо, управлінський досвід Джобса ґартувався в непростих умовах і за своїм значенням, глибиною звершень може порівнюватися до змін світогляду людства та філософії управління.

Сучасна освітня галузь перебуває в достатньо складному становищі. Інтеграція в європейський освітній простір і реформування всіх рівнів освіти вимагає від керівників оптимізаційних заходів, реструктуризації власних освітніх закладів, впровадження інноваційних форм і методів навчання, відпрацювання стратегічних завдань, метою яких є радикальне підвищення якості освітніх послуг. Вирішення зазначених стратегічних завдань не можливе без створення колективу односторонніх, висококваліфікованих фахівців, педагогів, для яких майбутнє закладу не популярний лозунг, а мета життя. Практичним прикладом у вирішенні надскладних управлінських завдань для керівників освітніх закладів може слугувати філософія управління С. Джобса. Розглянутий ключовий менеджмент, що наполегливо впроваджувався С. Джобсом в управління компанією «Apple», тому приклад.

Суттєве значення у вирішенні стратегічних завдань мають комунікаційні технології, які при наявності певної інформації, забезпечують її розуміння суб'єктами, залученими до обміну повідомленнями. Комунікація й інформація є суть взаємопов'язаного інформаційно-комунікаційного процесу, завдяки якому кожний суб'єкт отримує необхідну й зрозумілу для використання інформацію. Основною вимогою до результативності ІКТ повинен бути взаємний обмін повідомленнями між суб'єктами на рівні повного усвідомлення ідеї обміну й однозначного розуміння смислу інформації, адекватної до даної управлінської ситуації. Майже всі управлінські рішення супроводжуються ІКТ-мережею, завдяки якій досягається ефективне управління освітньою організацією.

Постійний вплив на результативність функціонування освітніх закладів із боку зовнішнього середовища через можливості й загрози, як уже зазначалося, викликає адекватну реакцію у вигляді різноманітних обговорень, конференцій, семінарів, зборів, телефонних розмов, медіаповідомлень тощо. Але найефективнішим способом пошуку альтернатив щодо усунення загроз і реалізації можливостей безперечно є професійний і глибинний аналіз наданої інформації інформаційно-комунікаційними засобами. Розглядаючи колектив навчального закладу як аудиторію, пов'язану міжнародною інформаційною мережею «Інтернет», можна відшукати найоптимальніші рішення з урахуванням думки практично всього колективу. В основу такої комунікації можна покласти інформацію з пояснення завдань, здійснення спільного пошуку шляхів їхнього розв'язку, обговорення проблем підвищення ефективності праці колективу освітнього закладу зі збору інформації щодо можливих напрямів підвищення кваліфікації співробітників, пошуку та впровадження

інноваційних методів навчально-виховного процесу. З цього приводу знову наведемо приклад ефективного проведення організаційних заходів, які використовував відомий менеджер сучасності С. Джобс для визначення стратегічних напрямів розвитку компанії «Apple» та зміцнення корпоративного духу в колективі. Яскравим прикладом пошуків об'єднуючої ідеї та згуртування команди були колективні подорожі на відпочинок. Протягом декількох днів С. Джобс активно розкривав значущість командної праці та наполегливо стверджував про досконалість проекту, над яким вони працювали. На вечірніх засіданнях він намагався переконати всіх присутніх у дієвості принципів роботи команди «Apple». У переконалих доповідях підкреслювалася значущість згаданих принципів: не йти на компроміс (переконував, що дана розробка – найдосконаліша версія в аналогічних винаходах); від плану до товарної реалізації ведеться постійне вдосконалення; «Подорож – це нагорода» (обмін думками, пошук відправних постулатів щодо створення комп'ютерних проектів, визнання труднощів і пошук напрямів їхнього подолання; доведення стратегічного завдання на майбутнє (завершуючи проект, команда націлювалася на майбутні проекти).

Після чого С. Джобс визнавав значимість роботи колективу і давав характеристику собі, відзначаючи свою недосконалість: «З кожним днем стає зрозуміліше, що робота, яку ми з вами проводимо, струсне світ, – сказав він. – Я знаю, зі мною буває важко домовитися, але нічого цікавішого я в своєму житті не робив» [1, с. 175]. І дійсно, згодом команда з посмішкою згадувала епізоди незговірливості Джобса, погоджуючись із тим, що спроба стріпнути світ стала найцікавішою справою в їхньому житті. Це підсвідомий показник великої значущості геніального керівника, філософа-управлінця, який багато разів приводив компанію «Apple» до найяскравіших наукових і технічних відкриттів у комп'ютерній галузі. Власне, компанія «Apple» задавала тон у комп'ютерній індустрії і вказувала напрям наукових досліджень щодо вдосконалення комп'ютерних технологій. Якщо керівники освітніх закладів будуть намагатися застосовувати подібний підхід у межах своєї компетенції, то майбутнє реформування освітньої галузі пройде під гаслом: якісна освіта, дієві знання для прогресу держави та підвищення життєвого рівня суспільства.

Результативність цього виду комунікації може потужно вплинути на ефективність праці всього колективу будь-якої організації в тому числі й освітньої. Взагалі, впровадження ІКТ у роботу навчального закладу – це один із визначальних напрямів новітніх технологій, який зможе забезпечити умови для самоосвіти, самовдосконалення, самоорганізації та саморозвитку всіх суб'єктів навчального процесу. Це, безумовно, позначиться на якості освіти, її конкурентоспроможності як у межах держави, так і далеко за її межами.

Розглядаючи ІКТ як потужний чинник розвитку кожної людини і суспільства в цілому можна відзначити переваги, що надає успішне впровад-

ження зазначеної технології в освітню галузь:

- можливість персоніфікації наукових і науково-методичних пошуків кожного суб'єкта навчально-виховного процесу;

- створення єдиного інформаційного поля, яке надасть можливість одержання необхідної інформації кожним учасником, обміном ідеями між суб'єктами спільного наукового проекту та створення відповідної бази даних навчального закладу, а, можливо, й усієї освітньої галузі;

- перехід до гнучких глобальних комунікацій на інституційному рівні, а за необхідності і на міжнародному, особливо при виконанні наукових проектів у контексті Болонського процесу;

- створення єдиного цифрового центру, де будуть формуватися реальні дані просування кожної держави учасниці Болонського процесу з упровадженням освітніх стандартів і кваліфікацій, здійснюватиметься аналіз небажаних тенденцій для прийняття рішень на черговому саміті.

Зазначені переваги використання ІКТ-технологій нададуть нового потужного імпульсу прогресивному розвитку освітньої галузі, де факторами успіху визначатимуться: правильно обрана стратегія розвитку навчального закладу та реальний результат її виконання; змотивований педагогічний колектив на успіх єдиної ідеї; беззаперечна надійно працююча інформаційна система, що має вихід на передовий досвід як у межах держави, так і за її межами. Крім того, необхідно зазначити, що ІКТ є мережею, яка поєднує сучасні новітні технології, практично вона сприяє конвергенції новітніх досягнень наук, що в майбутньому потужно впливатимуть на якість життєдіяльності людства. Тому керівникам навчальних закладів різних освітніх рівнів необхідно враховувати в управлінській діяльності та навчально-виховному процесі наявність новітніх технологій і здійснювати підготовку суспільства до життя в нових умовах [2; 3].

На часі нові види освіти, що ґрунтуватимуться на новітніх хай-тек технологіях. Інноваційна складова сучасної освітньої системи спроможна забезпечити соціально-економічний і соціально-культурний розвиток суспільства. У цьому зв'язку вона повинна впроваджувати в навчально-виховний процес нові види освіти, змістом яких мають бути NBIC-технології. Цим визначатиметься майбутнє освіти й економіки нашої держави та надрозвиток суспільства.

Відомо, що сучасний розвиток науково-технічної революції пов'язаний зі стрімкою конвергенцією NBIC галузей науки і техніки. Їхня синергетична комбінація (nano-bio-info-cogno) і є конвергентними технологіями, що нададуть і вже дають можливість щодо революційних наукових відкриттів та інноваційних технологічних упроваджень. До NBIC-технологій, кожна із яких розвивається прискореними темпами, належать: нанонаука і нанотехнології; біотехнології та біомедичні технології, включаючи генну інженерію; інформаційні технології, включаючи передові обчислювальні засоби і комунікації; когнітивна наука, в тому числі й когнітивна нейронаука.

Яким чином зазначені технології впливатимуть на зміни в системі освіти та як їх необхідно впроваджувати безпосередньо в навчальний процес? Вирішення даної проблеми є одним з найактуальніших завдань, що покладаються на керівників НЗ. Майбутнє освіти за NBIC-технологіями, і це не фантастичне передбачення, а сьогоденні реалії.

Вплив конвергентних технологій на розвиток людства визначається багатьма напрямками, основними з яких є:

- новостворені сенсори та комп'ютери поліпшать обізнаність кожної людини про стан здоров'я, умови навколишнього середовища, зокрема потенційні зовнішні загрози, хімічні забруднення;

- людське тіло набуде більшої витривалості, здоров'я та енергії, стійкості до стресів, біологічних загроз і старіння, підвищать можливості до відновлення;

- можливість контролю над генетичною структурою людини, тварини і сільськогосподарських культур, значно поліпшать рівень життя при вирішенні відповідних етичних, юридичних і моральних проблем;

- пересічний громадянин на рівні з науковим світом отримає значно вищий рівень поінформованості про когнітивні, соціальні та біологічні технології, що впливають на його життя, завдяки чому значно покращиться пристосованість, креативність, розпорядок дня [5].

Конвергентні технології дадуть можливість людству вирішити низку проблем через підкорення чи усунення негативних факторів, але саме від людини залежатиме, як впливатимуть ці технології власне на неї. Неможливо допустити, щоб ці технології спробували підкорити людину, змінити її сутність чи природу. Нові технології можуть нести і нові ризики. Запобіганням цьому є єдиний шлях – ефективне впровадження в освіту соціально-гуманітарних технологій, до певної міри це завдання, як уже відзначалося, кладеться на плечі керівників НЗ та їхнє креативне управління. Неврахування цих технологій, як показує практика життєдіяльності нашого суспільства, може призвести до незворотних і небажаних наслідків. Багато в чому проблеми сьогодення України пов'язані з недостатнім рівнем охоплення суспільства потоками правдивої інформації. Вона стає предметом торгу, і це означає, що інформацію можна розглядати як товар виробництва, тому її вплив на ефективність функціонування економіки стає все потужнішим. Незаперечним є той факт, що українське суспільство все більше поринає в інформаційну епоху. У зв'язку з цим постає питання впливу інформаційного детермінізму на розвиток і становлення громадянського суспільства. Іншими словами, наука визнає тільки ту інформацію, яка приведе до отримання істинних знань, адекватних до предмета дослідження чи при застосуванні у виробництві.

Нині важливо вивчати не тільки класичну теорію економічного розвитку, а й динамізм поширення інформаційних масивів, які поряд із позитивним впливом можуть принести й ризики. Таким чином, вивчаючи вплив постійного збільшення